

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/534
KARAR NO : 2025/617
KARAR TR : 13/10/2025

ÖZET: Davacının davalı idareye bağlı Halk Eğitim Merkezinde usta öğretici olarak çalışırken iş akdinin feshi sonucu işten ayrılması nedeniyle, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Z. A.
Vekili : Av. M. D. A.
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. C. B. T.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin davalı bakanlığa bağlı Ceyhan Halk Eğitim Merkezinde 1987 - 31/07/2023 tarih aralığında usta öğretici olarak çalıştığını, iş akdinin haklı bir sebep gösterilmeksizin işverence sonlandığını ve arabuluculuk görüşmelerinde uzlaşma sağlanamadığını belirterek; şimdilik 100 TL kıdem tazminatı, 100 TL yıllık izin ücreti, 100 TL ihbar tazminatı, 100 TL ücret alacağı, 100 TL yol yemek ücreti ve 100 TL AGİ alacağı olmak üzere toplam 600 TL alacağının tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Ceyhan 3. İş Mahkemesi 28/05/2025 tarih ve E.2025/62, K.2025/126 sayılı kararı ile, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle 6100 sayılı Kanun'un 14/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca davanın usulden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Çalışma ilişkisinin iş sözleşmesine, idarece yapılan bir görevlendirmeye veya idari sözleşmeye dayalı olup olmadığının tespiti, sonuç itibariyle yargı yolunu da belirleyecektir.

Niteliği itibariyle bir özel hukuk sözleşmesi olan iş sözleşmesinde taraflar, yasaların öngördüğü sınırlar içinde sözleşmenin konusunu, amacını, biçimini, bağlantı kuracakları kişileri serbestçe seçebilirler. Buna karşılık istihdamın idari sözleşme, görevlendirme veya atama suretiyle yapılması durumunda, çalışma ilişkisinin çerçevesini oluşturan yasal mevzuat tarafların hareket serbestisini kısıtlamakta ve kişileri statü hukukuna tabi kılmaktadır.

Bu nedenledir ki, özel hukuk sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar adli yargıda, idarece yapılan görevlendirmelerden ve atamalardan doğan uyuşmazlıklar ise idari yargıda çözümlenmektedir.

Tüm bu açıklamalar kapsamında somut olaya bakıldığında davacının ders ücret karşılığı usta öğretici olarak kaymakamlık onayı ile davalı bakanlık bünyesindeki Ceyhan Halk Eğitim Merkezinde görevlendirildiği, ücretlerinin 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89. maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulu'nca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığı'nca belirlenen ücretler üzerinden ödendiği, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, aralarındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğu anlaşıldığına göre; davacının 506 sayılı Kanun gereğince sosyal güvenlik hukuku açısından Sosyal Sigortalar Kurumuna primlerinin yatırılmış olmasının iş sözleşmesi ile çalıştığı anlamına gelmeyeceği de dikkate alınarak,

taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözümünün İş Mahkemesi'nin görev alanına girmediğinden davanın usulden reddine karar vermek gerekmiştir. (Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 17/04/2024 tarih 2024/1686 Esas, 2024/7041Kara sayılı ilamı, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 21/06/2023 tarihli ve 2023 /5976 Esas ve 2023/5976 Karar sayılı ilâmı, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 33. Hukuk Dairesinin 30/11/2023 tarih, 2023/2611 Esas, 2023/2642 Karar sayılı kararı, Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 11. Hukuk Dairesinin 28/02/2024 tarih, 2022/65 Esas, 2024/530 Karar sayılı kararı, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin 06/02/2024 tarih, 2024/180 Esas, 2024/248 Karar sayılı kararı, İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesinin 27/04/2023 tarih, 2023/813 Esas, 2023/696 Karar sayılı kararı)..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Adana 1. İdare Mahkemesi 05/09/2025 tarih ve E.2025/1161 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ile dava dosyası birlikte değerlendirildiğinde, davacının idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, davacının Kaymakamlık tarafından görevlendirilmiş olmasının bu ilişkiye statü hukuku niteliği kazandırmayacağı, talep edilen işçilik alacaklarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitelim benzer bir uyuşmazlıkta Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümünün 07/07/2025 tarih ve E:2025/316, K:2025/498 sayılı kararı da bu doğrultudadır..."

5. Adana 1. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli ve idari yargı dava dosyalarının asılları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar."

7. 506 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı mülga 134. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,

...

ifade eder. ..."

9. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile başlayan 4. kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

10. 5510 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

11. 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar **dışındaki** bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

12. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

13. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "İş mahkemelerinin kuruluşu" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

14. 7036 sayılı Kanun'un "Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

15. 7036 sayılı Kanun'un "Görev" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısımının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan **hertürlü hukuk uyumsuzluklarına,**

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyumsuzluklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyumsuzluklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyumsuzluklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

16. 7036 sayılı Kanun'un "Geçiş Hükümleri" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyumsuzluğunun esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, davacının davalı Bakanlığa bağlı Ceyhan Halk Eğitim Merkezinde 1987 - 31/07/2023 tarihlerinde usta öğretici olarak çalıştığını, iş akdinin haklı bir sebep gösterilmeksizin işverence sonlandırdığı gerekçesiyle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere kıdem tazminatı ve sair işçilik alacaklarının tahsili istemiyle açılmıştır.

20. Davacının idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, davacının Kaymakamlık tarafından görevlendirilmiş olmasının bu ilişkiye statü hukuku niteliği kazandırmayacağı, talep edilen işçilik alacaklarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Adana 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ceyhan 3. İş Mahkemesinin 28/05/2025 tarih ve E.2025/62, K.2025/126 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Adana 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ceyhan 3. İş Mahkemesinin 28/05/2025 tarih ve E.2025/62, K.2025/126 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

13/10/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

